

TRUMPAI APIE KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETA



Irena Gailiuvienė
Biudžeto ir ekonomikos skyriaus
vedėja

irena.gailiuviene@klaipedos-r.lt



KLAIPĖDOS
RAJONO
SAVIVALDYBĖ

Teisės aktai

- Lietuvos Respublikos Konstitucija
- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas
- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas
- Lietuvos Respublikos savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymas
- Lietuvos Respublikos ateinančių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas
- Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės

Planavimas savivaldybėje

- Savivaldybės planavimo sistemą nustato LR vietos savivaldos įstatymas: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.D0CD0966D67F/asr>
- Savivaldybėje sudaromi **teritorijų** (bendrasis planas, specialieji, detalieji planai), **strateginiai** (strateginis plėtros planas, trimečiai strateginiai veiklos planai) ir **finansiniai** (biudžetai) planai.
- **Savivaldybės biudžetas** – Savivaldybės tarybos tvirtinamas biudžeto pajamų ir išlaidų planas metams.
- Nuo 2007 m. savivaldybėje sudaromas programinis biudžetas, naudojant siekiamų rezultatų biudžeto sudarymo metodą.

Pagrindinės sąvokos

- **Ekonominė biudžeto pajamų ir išlaidų klasifikacija** – biudžeto pajamų ir išlaidų suskirstymas pagal bendrus ekonominius lėšų kaupimo ir skirstymo požymius.
- **Funkcinė išlaidų klasifikacija** – išlaidų suskirstymas pagal valstybės funkcijas.
- Savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija publikuojama adresu:
<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.53CF7E3F4A7D/asr>
- **Programos sąmata** – dokumentas, kuriame pagal ekonominę ir funkcinę klasifikacijas nurodomos išlaidų sumos programai vykdyti.

Savivaldybės biudžeto pajamų klasifikacija

Savivaldybės biudžeto pajamos

Mokesčiai ir kitos pajamos

Pajamų mokesčiai
Turto mokesčiai
Paslaugų mokesčiai

Turto pajamos
Pajamos už prekes ir paslaugas
Kitos pajamos
Turto realizavimo pajamos
Paskolos

Dotacijos

Europos Sąjungos
finansinės paramos
lėšos
Dotacijos

Savivaldybės biudžeto išlaidų klasifikacija

Savivaldybės biudžeto išlaidos

Pagal funkcijnę klasifikaciją:

1. Bendros valstybės paslaugos
2. Gynyba
3. Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga
4. Ekonomika
5. Aplinkos apsauga
6. Būstas ir komunalinis ūkis
7. Sveikatos apsauga
8. Poilsis, kultūra ir religija
9. Švietimas
10. Socialinė apsauga

Pagal ekonominę klasifikaciją:

1. Darbo užmokestis ir socialinis draudimas
2. Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos
3. Palūkanos
4. Subsidijos
5. Dotacijos
6. Socialinės išmokos (pašalpos)
7. Kitos išlaidos
8. Turto įsigijimo išlaidos
9. Finansinių įsipareigojimų vykdymas

Savivaldybės biudžeto sudarymo ir tvirtinimo procedūrų schema

Spalio-lapkričio
mėnesiai

- Patvirtinamas Biudžeto projekto rengimo tvarkos aprašas
- Biudžetinės įstaigos parengia programų sąmatų projektus
- Savivaldybės administracija analizuoja biudžetinių įstaigų programų sąmatų projektus, tuo pat metu rengia trimečio veiklos plano programų projektą

Gruodžio- sausio mėnesiai

- LR Seimas patvirtina savivaldybių biudžetų finansinius rodiklius
- Savivaldybės administracija parengia biudžeto projektą, jį pateikia Savivaldybės tarybos komitetams
- Informaciją apie rengiamą biudžeto projektą pateikia interneto puslapyje ir periodinėje spaudoje
- Savivaldybės administracija, pagal pateiktus gyventojų ir Tarybos komitetų siūlymus, patikslina biudžeto projektą ir teikia jį Savivaldybės tarybai

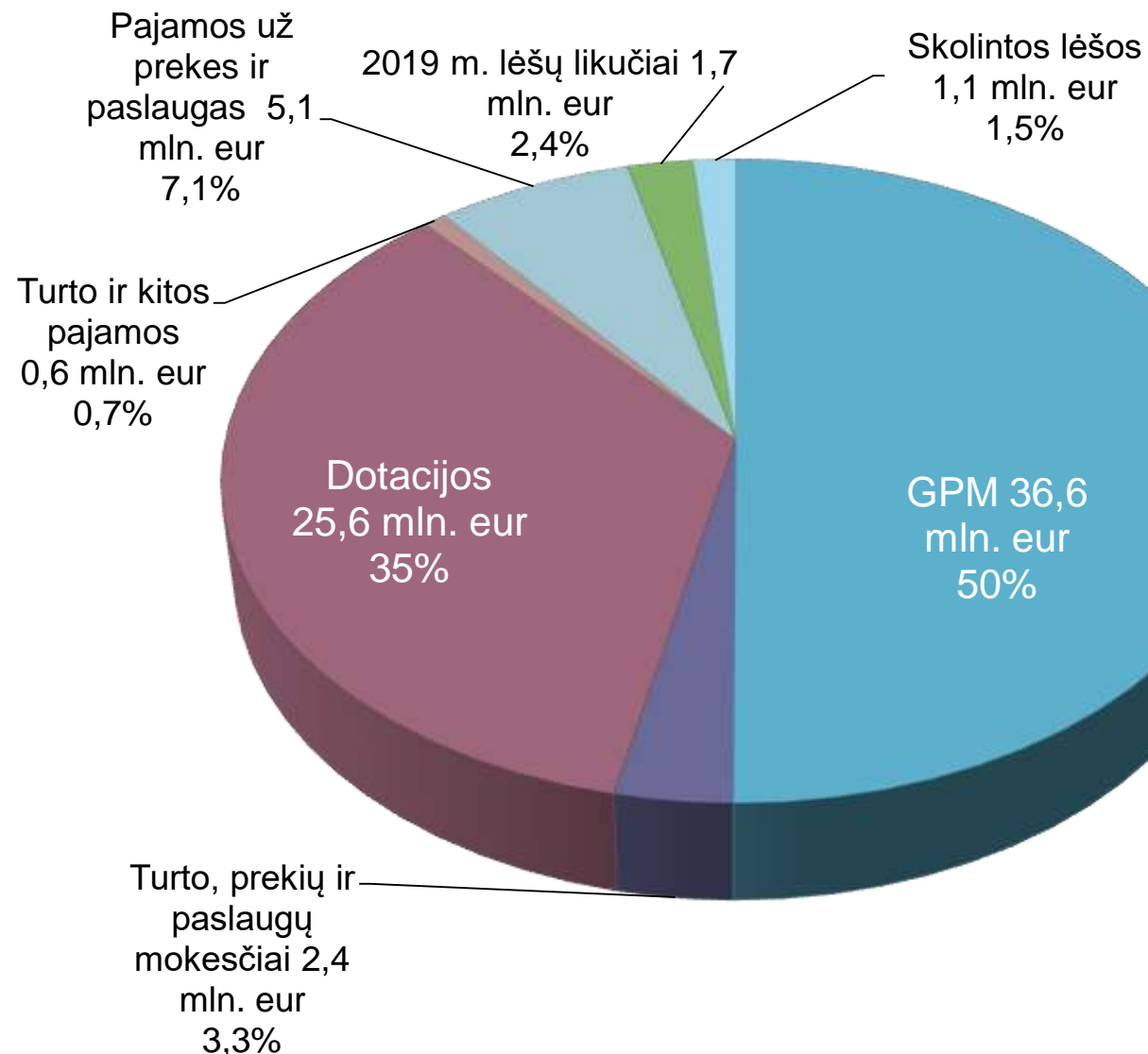
Vasario – kovo mėnesiai

- Savivaldybės taryba tvirtina biudžetą
- Savivaldybės biudžetinių įstaigų vadovai patvirtina programų sąmatas ir pateikia Savivaldybės administracijai
- Savivaldybės administracija, biudžetinių įstaigų programų sąmatų pagrindu, sudaro biudžeto pajamų ir išlaidų planą, paskirstytą ketvirčiais ir teikia tvirtinti Savivaldybės administracijos direktoriui
- Savivaldybės administracija patvirtintą Savivaldybės biudžetą nustatytais terminais pateikia LR finansų ministerijai

Kas sudaro biudžeto pajamas?

- *Didžiausia biudžeto pajamų dalis – gyventojų pajamų mokestis (GPM), jis biudžeto pajamose sudaro 50% (36,6 mln. eurų)*
- *Antra pagal dydį pajamų dalis – dotacijos, jos biudžeto pajamose sudaro 35% (25,6 mln. eurų)*
- *Visos kitos pajamos, praėjusių metų lėšų likučiai ir skolintos lėšos sudaro 15% pajamų*

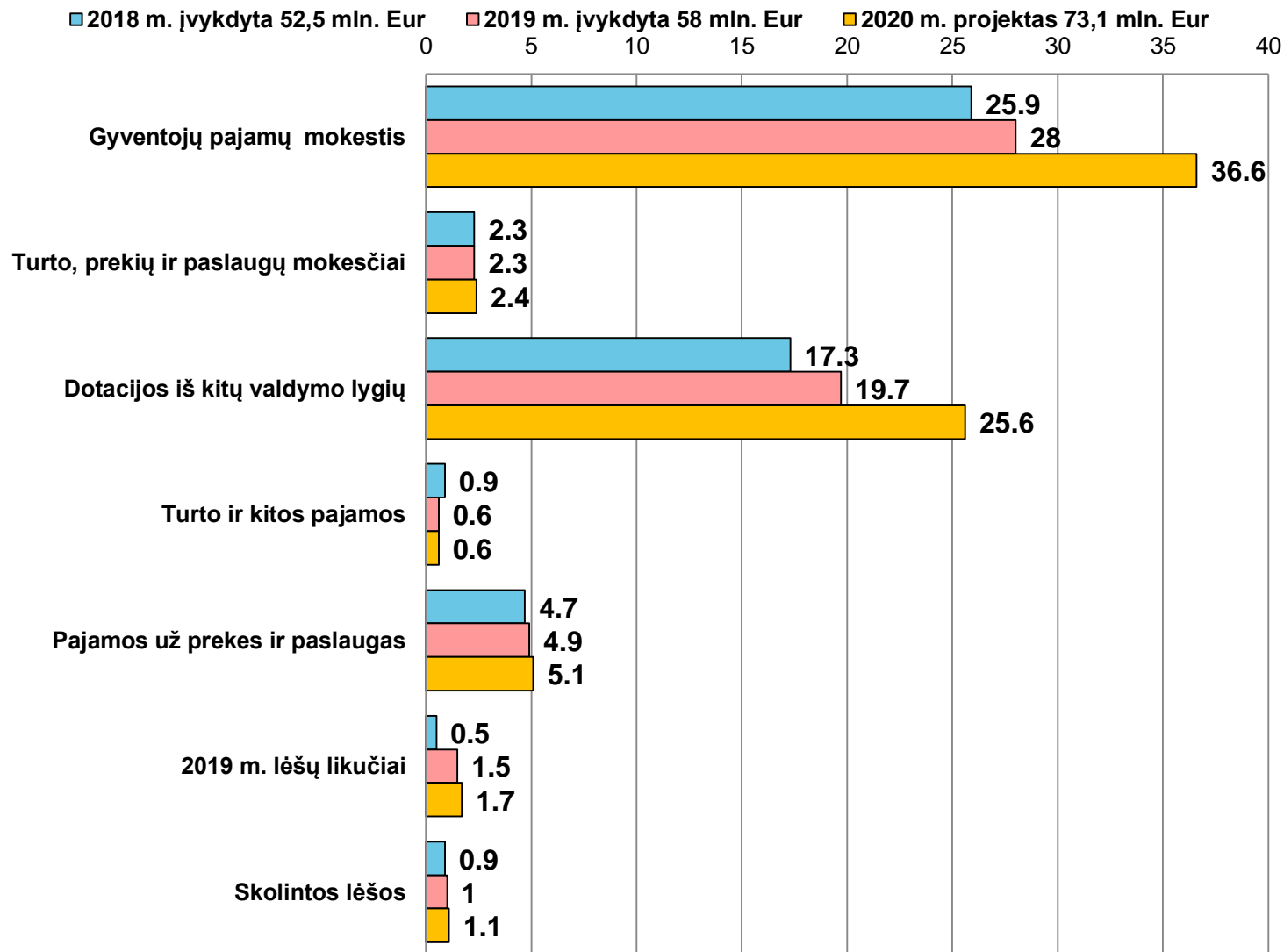
2020 m. biudžeto pajamos



2018-2020 m. biudžeto pajamos mln. eur

Kaip keitėsi pajamos per 2018-2020 metus?

- *Biudžeto pajamos kasmet didėjo*
- *Ryškiau keitėsi gyventojų pajamų mokestis (GPM) ir dotacijos*
- *GPM augimą nulėmė pasikeitusi šio mokesčio prognozavimo tvarka. Pradedant 2020 m., šis mokestis prognozuojamas pagal gyvenamąją vietą savivaldybėje deklaravusių gyventojų skaičių*

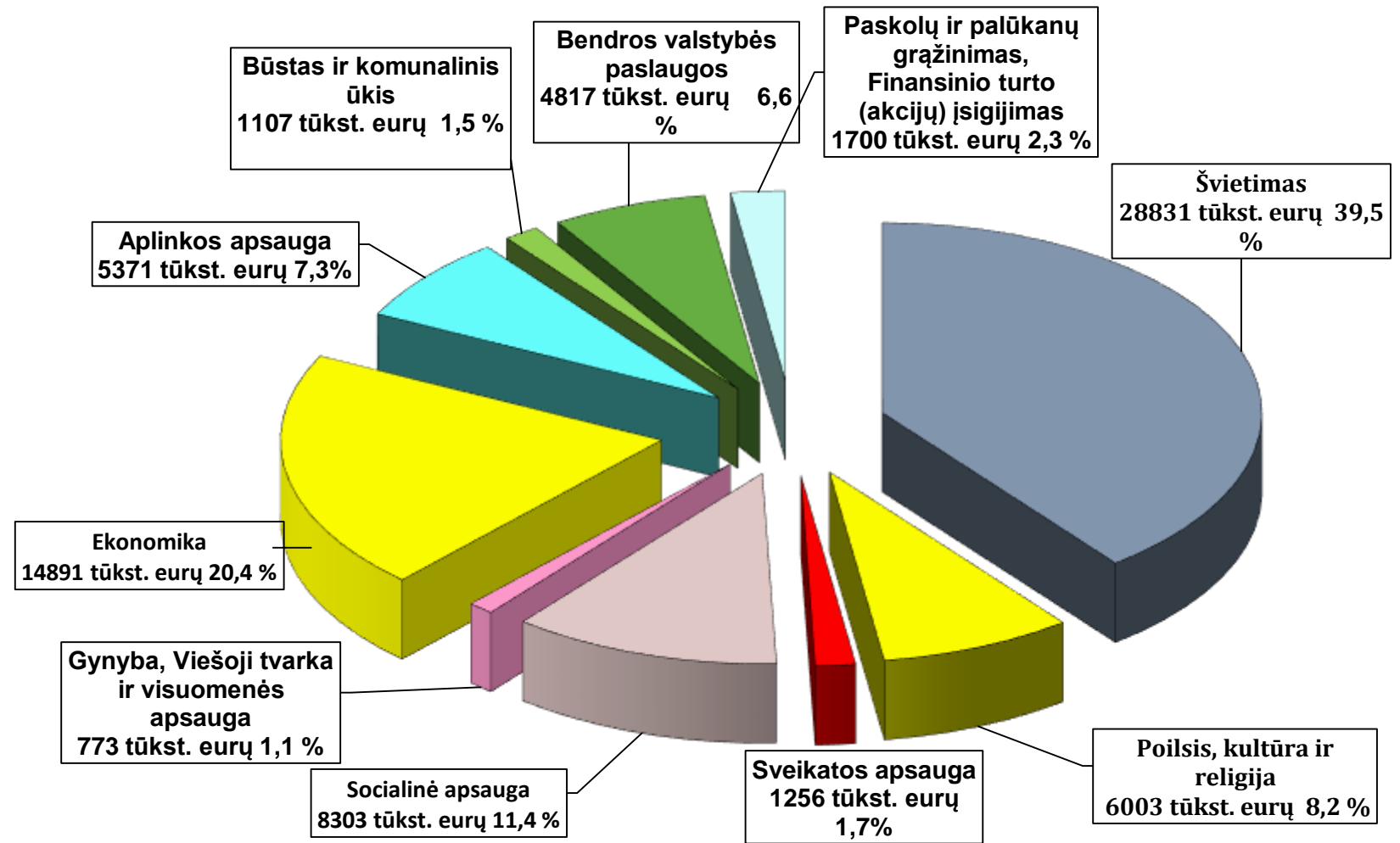


2020 metų išlaidų planas pagal funkcijas 73 mln. eurų

Kam išleidžiami biudžeto pinigai?

2020 m. biudžeto išlaidos pagal funkcijas:

- Švietimas – 28,8 mln. eurų
- Ekonomika – 14,9 mln. eurų
- Socialinė apsauga – 8,3 mln. eurų
- Poilsis, kultūra ir religija – 6 mln. eurų
- Aplinkos apsauga – 5,4 mln. eurų
- Bendros valstybės paslaugos – 4,8 mln. eurų



2018-2020 M. BIUDŽETO IŠLAIDOS PAGAL VALSTYBĖS FUNKCIJAS MLN. EURŲ

Kaip keitėsi išlaidos per 2018-2020 metus?

2018 m. – 50,9 mln.eurų

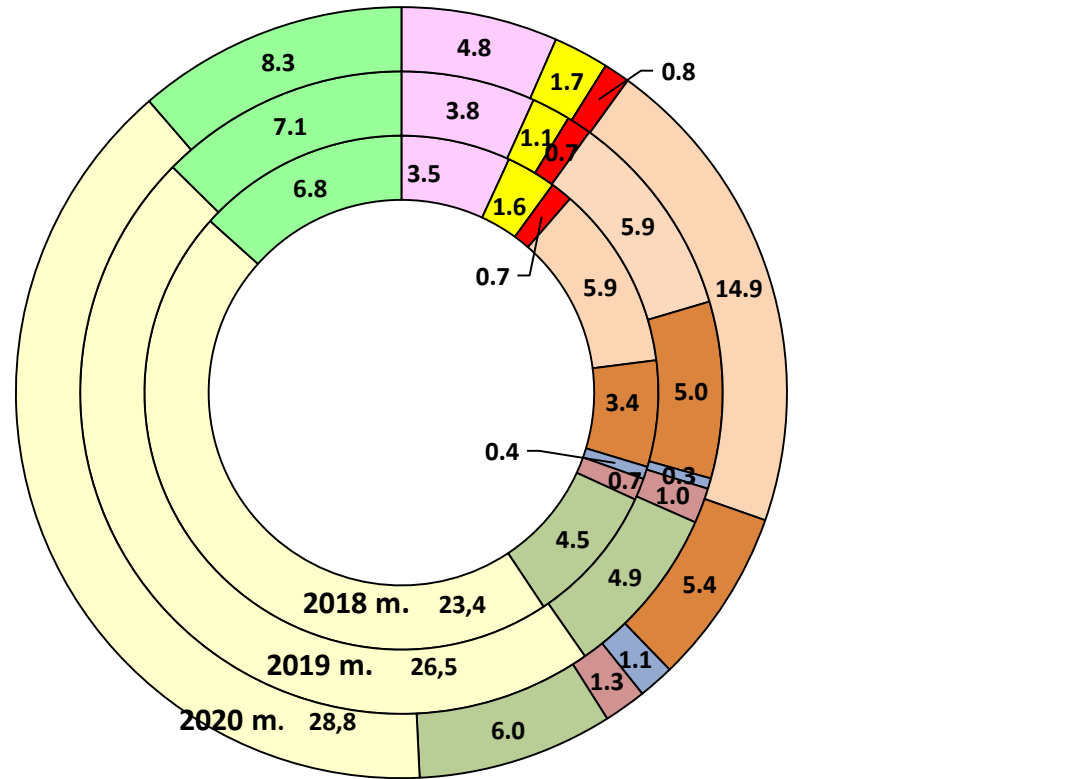
2019 m. – 56,3 mln. eurų

2020 m. – 73 mln. eurų

Išlaidos didėjo visoms funkcijoms

Ekonomikos* funkcijai padidėjo 2,5 karto

*Ekonomikos funkcijai priskiriamos kelių priežiūros ir plėtros, teritorijų planavimo, turizmo, žemės ūkio išlaidos



- Bendros valstybės paslaugos
- Gynyba, Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga
- Aplinkos apsauga
- Sveikatos priežiūra
- Švietimas
- Paskolos ir palūkanos, Finansinio turto (akcijų) įsigijimas
- Ekonomika
- Būstas ir komunalinis ūkis
- Poilsis, kultūra ir religija
- Socialinė apsauga

Biudžeto išlaidos (mln. eurų) pagal programas

Programos pavadinimas	2018 m.	Iš jų: įstaigų išlaidoms	2019 m.	Iš jų: įstaigų išlaidoms	2020 m.	Iš jų: įstaigų išlaidoms
Iš viso:	50,9	34,6	56,3	39,0	73,0	41,6
Žinių visuomenės plėtros	23,2	21,3	26	24,4	28,6	25,5
Ekonominio konkurencingumo didinimo	1,5	0,1	1,6	0,1	3,5	0,2
Aplinkos apsaugos	3,4	0,7	5,0	0,6	5,4	0,7
Sveikatos apsaugos	0,7	0,4	0,9	0,7	1,2	0,9
Socialinės paramos	6,4	3,4	6,7	3,7	7,8	3,9
Susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros plėtros	3,9	-	3,5	-	11,1	-
Kultūros paveldo puoselėjimo ir kultūros paslaugų plėtros	3,4	2,8	3,8	2,9	4,4	3,2
Kūno kultūros ir sporto plėtros	0,7	0,4	1,1	0,4	1,3	0,4
Savivaldybės valdymo ir pagrindinių funkcijų vykdymo	7,7	5,5	7,7	6,2	9,7	6,8

- Visoms Strateginio veiklos plano programoms išlaidos didėja.
- Susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros plėtros programai 2020 m. patvirtintos tris kartus didesnės lėšos, siekiant atlikti daugiau kelių ir gatvių priežiūros bei jų rekonstravimo ir plėtros darbų.
- Išlaidos biudžetinių įstaigų veiklai užtikrinti kasmet didėja dėl darbo užmokestį reglamentuojančių teisės aktų pasikeitimų.
- Siekiama stabilizuoti išlaidas biudžetinių įstaigų administravimui. Tuo tikslu nedidelės ar greta esančios biudžetinės įstaigos prijungiamos prie didesnių, turinčių perspektyvą, biudžetinių įstaigų.

Kokiose programose nevyriausybines organizacijos ar bendruomenes gali dalyvauti kaip pareiskėjai?

Strateginio veiklos plano programa	Priemonės pavadinimas	Patvirtinta 2020 metams tūkst. eurų
Žinių visuomenės plėtros	Vaikų vasaros poilsio programų įgyvendinimas	35
Socialinės paramos	Jaunimo įgalinimo ir įtraukimo į pilietinę veiklą galimybių kūrimas ir plėtra	27,9
Socialinės paramos	Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų finansavimas	65
Kultūros paveldo puoselėjimo ir kultūros paslaugų plėtros	Etninės kultūros plėtros programos įgyvendinimas	15

Kokiose programose nevyriausybinės organizacijos ar bendruomenės gali dalyvauti kaip pareiškėjai?

Strateginio veiklos plano programa	Priemonės pavadinimas	Patvirtinta 2020 metams tūkst. eurų
Kūno kultūros ir sporto plėtros	Sportininkų, reprezentuojančių Klaipėdos rajono savivaldybę aukšto meistriškumo sporto varžybose, finansavimo programa	310
Savivaldybės valdymo ir pagrindinių funkcijų vykdymo	Klaipėdos rajono tradicinių religinių bendruomenių ir bendrijų rėmimo programos įgyvendinimas	50
Savivaldybės valdymo ir pagrindinių funkcijų vykdymo	Klaipėdos rajono bendruomenių vykdomų projektų dalinis finansavimas	127,4
Savivaldybės valdymo ir pagrindinių funkcijų vykdymo	Klaipėdos rajono savivaldybės ir nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimo programos įgyvendinimas	150

Kitos programos ar priemonės, kurių lėšoms gauti paraiškas gali teikti fiziniai ir juridiniai asmenys ir joms finansuoti 2020 m. planuojamos lėšos:

- Smulgiojo verslo rėmimo programa – 23,7 tūkst. eurų
- Žemės ūkio ir kaimo plėtros rėmimo programa – 10 tūkst. eurų
- Sodininkų bendrijų specialioji programa – 10 tūkst. eurų
- Daugiabučių namų savininkų bendrijų rėmimo programa – 10 tūkst. eurų
- Savivaldybės prisidėjimas prie fizinių ar juridinių asmenų, pageidaujančių skirti tikslinių lėšų Klaipėdos rajono vietinės reikšmės kelių juostoje esantiems kelių statiniams ir daugiabučių kiemams projektuoti, rekonstruoti, taisyti – 181,3 tūkst. eurų

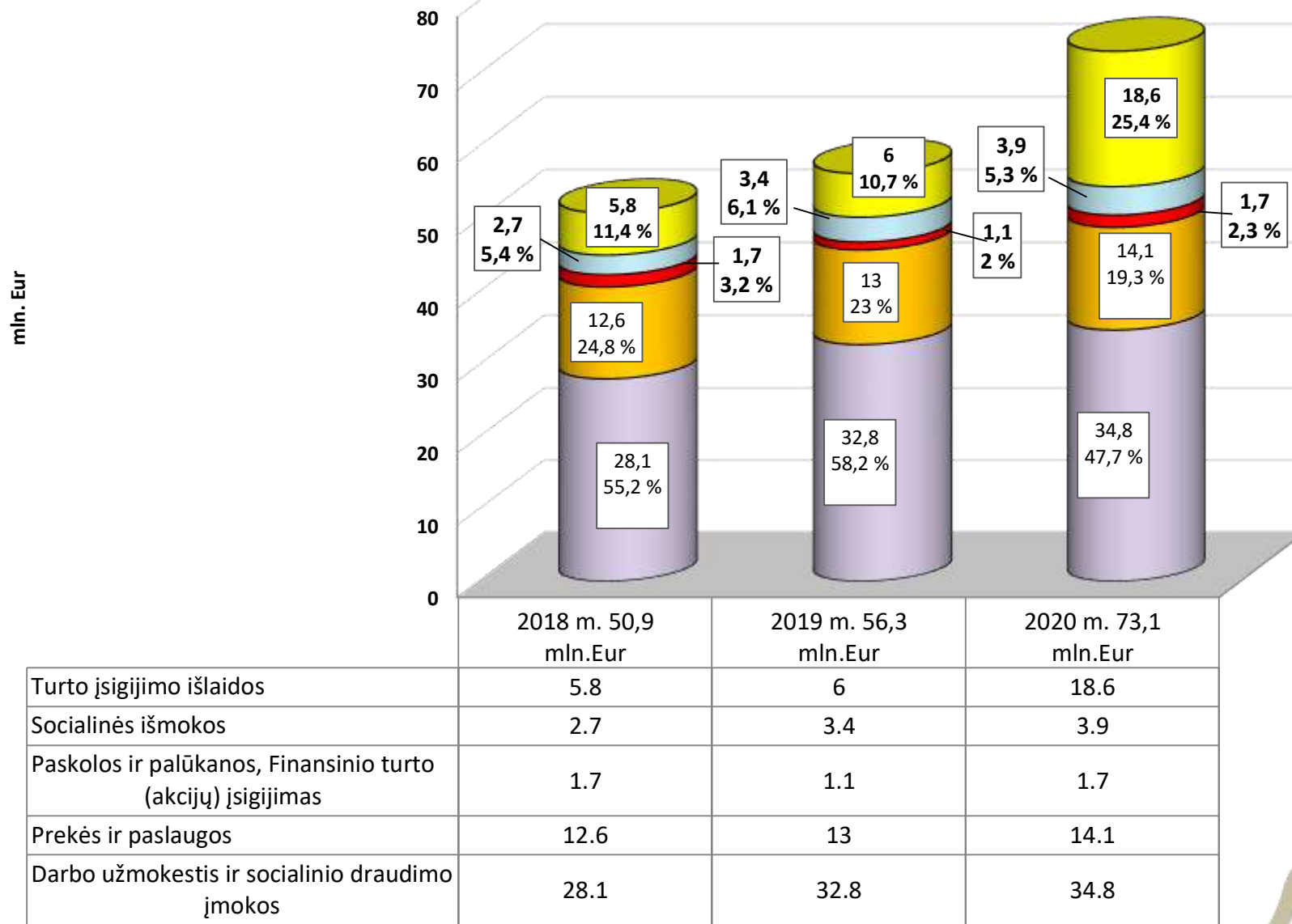
Ar priimamos gyventojų iniciatyvos?

- Savivaldybėje ir švietimo įstaigose pradedamas diegti dalyvaujamojo biudžeto modelis.
- Dalyvaujamojo biudžeto taikymo pagrindinis tikslas – gerinti ir stiprinti valdžios ryšius su gyventojais.
- Gyventojai gali teikti projektų idėjų pasiūlymus gyvenamajai aplinkai gerinti.
- Gyventojų projektų idėjoms įgyvendinti planuojami 300 tūkst. eurų.
- Visa informacija šiuo klausimu publikuojama savivaldybės interneto puslapyje adresu: <https://www.klaipedos-r.lt/index.php?3224807750>

Biudžeto išlaidos pagal ekonominę klasifikaciją

- Teigiama žinia ta, kad išlaidos turtui įsigyti nuo 6 mln. eurų 2019 m. padidėjo iki 18,6 mln. eurų 2020 m.
- Darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos padidėjo 2 mln. eurų, tačiau procentinė šių išlaidų dalis sumažėjo.

Išlaidos pagal ekonominę klasifikaciją mln. eur



Finansavimas iš savivaldybės biudžeto

- **Finansavimas** – lėšų pervedimas į biudžetinių įstaigų sąskaitas jų programoms vykdyti.
- Finansavimas vykdomas vadovaujantis Klaipėdos rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo organizavimo, asignavimų administravimo ir atskaitomybės tvarkos aprašu, kuris publikuojamas adresu: <https://www.klaipedos-r.lt/index.php?952044563>
- Iš savivaldybės biudžeto finansuojamos keturiasdešimt trys biudžetinės įstaigos: dvidešimt keturios – švietimo, penkios – socialinės apsaugos, aštuonios – kultūros, po vieną – turizmo, sveikatos apsaugos, sporto, priešgaisrinės apsaugos, kontrolės ir savivaldos.



KLAIPĖDOS
RAJONO
SAVIVALDYBĖ